

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (Judecător – Gh. Purici).
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Judecători – S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu).
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (Judecători: Sv. Filincova, M. Ghervas, G. Stratulat).

Î N C H E I E R E

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de reprezentantul revizuientului
Anatolie Bița, avocatul Ion Căpățână,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Bulmaga
împotriva lui Anatolie Bița cu privire la repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție și
deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 20 septembrie 2019, Ion Bulmaga a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Anatolie Bița cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central,
acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul lui Anatolie Bița în beneficiul lui Ion Bulmaga suma
în mărime de 56 304 lei și 56 de bani, cu titlu de prejudiciu material, suma în
mărime de 2000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, suma în mărime de 6300 de
lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, suma în mărime de 2600 de
lei, cu titlu de cheltuieli pentru executarea și aplicarea măsurilor de asigurare, suma
în mărime de 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma în
mărime de 1689 de lei. cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 20 aprilie 2021,
reprezentantul apelantului Anatolie Bița, avocatul Ion Căpățână, a declarat apel
nemotivat (repetat) împotriva hotărârii din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei
Soroca, sediul Central, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, casarea
hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii, remiterea cauzei la rejudecare
și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea
depusă de către reprezentantul apelantului Anatolie Bița, avocatul Ion Căpățână cu
privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit apelul
depus de către acesta, ca fiind depus în afara termenului legal.

Prin încheierea din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369

alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a fost respinsă cererea depusă de Anatolie Bița, reprezentat de avocatul, Ion Căpățână, privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită cererea de apel depusă de Anatolie Bița, reprezentat de avocatul, Ion Căpățână, împotriva hotărârii din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La data de 08 iunie 2021, potrivit ștampilei aplicate de către oficiul poștal, pe plicul de la f.d.121, apelantul Anatolie Bița, reprezentat de avocatul Ion Căpățână a depus cerere de apel (repetat) împotriva hotărârii din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, în partea admiterii acțiunii cu remiterea cauzei spre rejudecare și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La data de 21 iunie 2021 avocatul Ion Căpățână, reprezentantul recurentului Anatolie Bița a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin intermediul căreia a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți cu dispunerea primirii cererii de apel și repunerea cererii de apel în termen.

Prin decizia din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de Anatolie Bița, reprezentat de avocatul, Ion Căpățână. S-a menținut încheierea din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bulmaga împotriva lui Anatolie Bița cu privire la repararea prejudiciului material și moral (f.d. 158-163).

Potrivit opiniei separate a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Pitic, a considerat că, instanța de apel greșit a restituit apelul declarat de avocatul, Ion Căpățână, în interesele lui Anatolie Bița, or, la răspunsul din 12 aprilie 2021, Judecătoria Soroca, sediul Central nu a anexat o copie, extras din poșta electronică a instanței sau din Registrul unic de intrare a corespondenței, care ar confirma nerecepționarea cererii de apel depusă de avocatul Ion Căpățână în interesele lui Anatolie Bița, la data de 30 decembrie 2020, or, un simplu răspuns al instanței nu poate fi considerat o confirmare a nerecepționării prin poșta electronică a apelului. La fel a indicat că, nu este de acord cu argumentul instanței de apel expus în încheierea din 02 iunie 2021 și anume, că apelantul urma să expedieze și cererea de apel în original, semnată olograf sau semnată electronic, or, potrivit art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel, urma să nu de-a curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor constatate. A mai comunicat că, menținerea încheierii din 02 iunie 2021, ar constitui pentru Anatolie Bița, reprezentat de avocatul Ion Căpățână o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale (f.d. 164-165).

La 20 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, apelantul Anatolie Bița, reprezentat de avocatul Ion Căpățână, a depus o cerere de apel repetată, solicitând repunerea în termen a cererii de apel depuse și constatarea faptului depunerii cererii de apel inițială la 30 decembrie 2020, însă prin încheierea din 07 mai 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central s-a dispus respingerea cererii privind întocmirea hotărârii motivate care de fapt nici nu a solicitat, prima instanță atribuindu-și rolul de instanță superioară examinând cererea de apel, din care considerente la data de 08 iunie 2021 a mai depus repetat cerere de apel.

În vederea soluționării chestiunii cu privire la acceptarea spre judecare a cererii de apel declarat de apelantul Anatolie Bița, reprezentat de avocatul Ion Căpățînă, părțile au fost citate pentru ședința de judecată la data de 18 ianuarie 2022, ora 09.15.

În ședința de judecată a instanței de apel, apelantul Anatolie Bița a solicitat admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului.

În ședința de judecată a instanței de apel reprezentantul apelantului, avocatul Ion Căpățînă a menționat aceleași motive și argumente indicate în cererea de apel depusă și în cererea de recurs. Suplimentar a indicat că, a depus și o plângere la procuratura Soroca pe angajații Cancelariei Judecătorei Soroca, care din motive necunoscute nu au recepționat și nu au înregistrat cererea de apel depusă prin intermediul poștei electronice a Judecătorei Soroca la data de 30 decembrie 2020.

A mai considerat acesta că, s-a produs o eroare tehnică de către angajații Judecătorei Soroca, sediul Central, motiv din care solicită repunerea în termen a cererii de apel pe motivele invocate.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea depusă de către reprezentantul apelantului Anatolie Bița, avocatul Ion Căpățînă cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit apelul depus de către acesta, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 16 februarie 2022, reprezentantul recurentului Anatolie Bița, avocatul Ion Căpățînă, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii respective cu dispunerea primirii cererii de apel depusă, spre soluționarea chestiunii privind constatarea faptului depunerii cererii de apel împotriva hotărârii din 24 decembrie 2020 a Judecătorei Soroca, sediul Central, la data de 30 decembrie 2020, repunerea în termenul legal a cererii de apel depusă repetat la data de 20 aprilie 2021 și primirea spre soluționare a cererii de apel depusă în interesele apelantului Anatolie Bița.

Prin decizia din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de Anatolie Bița, reprezentat de avocatul, Ion Căpățînă. S-a menținut încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bulmaga împotriva lui Anatolie Bița cu privire la repararea prejudiciului material și moral (f.d. 226-232).

La 22 noiembrie 2022, reprezentantul revizuientului Anatolie Bița, avocatul Ion Căpățînă a depus cerere de revizuire a deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție și a deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat casarea acestora cu emiterea unei noi decizii privind casarea încheierilor judecătorești a Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2021 și din 18 ianuarie 2021, ca fiind ilegale și nefondate, cu dispunerea admiterii cererii de repunere în termen a cererii de apel împotriva hotărârii din 24 decembrie 2020 a Judecătorei Soroca, sediul Central, depusă la data de 30 decembrie 2020 și primirea spre examinare în ordine de apel, în interesele apelantului Anatolie Bița.

Revizuientul Anatolie Bița, reprezentat de avocatul Ion Căpățînă, în motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins

toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Până la examinarea cererii de revizuire, nu a fost depusă nici o referință.

Inițial, Colegiul punctează că, în conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or, este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de reprezentantul revizuientului Anatolie Bița, avocatul Ion Căpățână, neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În corespundere cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Din prevederile enunțate este important de înțeles că, circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Cu alte cuvinte, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior revizuientului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuiantul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuiantul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei. Sub acest aspect, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or, aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuiantul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Așadar, având în vedere această normă juridică de trimitere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, revizuiantul și reprezentantul acestuia, nu au probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, altfel spus, Anatolie Bița reprezentat de avocatul Ion Căpățână, nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, sau că a întreprins careva măsuri pentru a le cunoaște în procesul examinării cauzei.

Prin urmare, Colegiul constată că, revizuiantul nu a prezentat înscrisuri noi care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce cele invocate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită.

Situația de fapt impune de a remarca că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de reprezentantul revizuiantului Anatolie Bița, avocatul Ion Căpățână, se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de Curtea Supremă de Justiție (decizia Curții Supreme de Justiție din 20 octombrie 2021 și decizia Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2022), prin decizia a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă, careva temeiuri legale de revizuire.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu vs. Romania, Roșca vs. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca vs. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că, cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de reprezentantul revizuientului Anatolie Bița, avocatul Ion Căpățână, împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție și deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Bulmaga împotriva lui Anatolie Bița cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat